

Lenka Hřibová

DIV OČI NA...

DIVY PRO OČI (NEJEN) NABÍZEJÍCÍ

Nejsem zcestovalá a nemám osobní zkušenosti s panenskou divokou přírodou někde v cizině. Kupodivu mi osud dopřál „nadýchnout se“ divočiny i u nás, v kultivované střední Evropě.

První velmi silný zážitek mě čekal těsně po sametové revoluci, kdy v euforii na pár měsíců, možná roků (nyní už to prý tak jednoduché není) zpřístupnili veřejnosti část Žofínského pralesa v Novohradských horách. Stezka dlouhá několik set metrů, možná něco přes kilometr v porostu více než 400 let neopečovávaném člověkem radikálně nabourala mé vnímání přírody. Od té chvíle je pro mě běžná „příroda“ – les – trapná, člověkem neuměle pěstovaná zahrádka. Můj až posvátný zážitek mohutného toku ŽIVOTA – koloběhu – mi v srdci zůstane navždy. Ohromné vousinatým mechem porostlé stromy, přirozeně zlomené vykotlané kmeny, ležící na zemi, slouží jako kolébka a zdroj další generaci stromků. Tvary, barvy, vůně. V tomto prostředí „přilétají“ naléhavé otázky: Cože je to vlastně ten náš „les“? Chudičká, nesamostatná, opečovávaná školka, monokulturní i věkově, vražděna v mladém věku na ekonomický výnos... Kde zůstal ten posvátný tok života, ve kterém se zjevuje moudrost matky přírody a rodí pokora člověka k řádu, začlenění, splynutí?

Děti a divočina

Zkusme zkombinovat obě témata tohoto čísla – Děti

a divočina. Samozřejmě se pokusme dopřát dětem takové silné prožitky jako zdroj neintelektuálního poznání (řeceno s Eckhartem Tollem pobývejme s nimi tam, „kde ticho promlouvá“). Nemusí to být zrovna Žofínský prales,

při troše štěstí objevíte kouty nedostupné hospodářské funkci lesa, kde má příroda šanci ukázat svou sílu života. Například údolí řeky Kamenice pod zříceninou hradu Navarova je dostupné i od vlakové zastávky. Co nám všem takto nespoutaná příroda v roli učitelky přináší? Pocity, dojmy, výzvy, úctu, pokoru a možná i ten zážitek krásy z funkčního řádu světa, z materializovaného „znovuzrození“. Děti ještě nejsou tolik vzdáleny řádu a vytrženy z něj, nemají tolik nánosů norem, pouček a pravidel vzniklých pragmatickou intelektuální „chytrostí“.

Dovolte zde však připomenout

ještě jeden vztah divoké přírody a dětí: dnešní civilizovaná doba se bohužel obrací povýšeně zády i k moudrosti a mohutnosti toku života lidského těla – mám teď hlavně na mysli přirozenou a přírodou naprosto geniálně připravenou schopnost každého živého tvora **rodit, zachovávat koloběh života**. Již stavba slova **při-rozené** naznačuje, že možná schopnost vnímat, cenit si a využívat přirozeně nabízené hodnoty ztrácíme právě při civilizovaném porodu. Nabubřelost technických vymožeností a postupů leckdy brání přírodě v ženském těle rozkvést do toho moudrého milostiplného stavu, kdy se spouštějí hormonální pochody,

